

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer

Z/26/865056

Onderwerp

Jaarstukken 2025, begrotingswijziging 2026 en ontwerpbegroting 2027 GR GGD Zuid-Limburg

Voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld:

1. Van de (voorlopige) jaarstukken 2025 van de GR GGD Zuid-Limburg kennis te nemen;
2. Met de begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Zuid-Limburg in te stemmen;
3. De volgende zienswijze op de begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Zuid-Limburg in te dienen:

Inhoudelijk begrijpen we de voorgestelde gefaseerde budgetverhoging van Veilig Thuis. Tegelijkertijd constateren we dat 500.000 euro uit het positieve resultaat van 2024 is toegevoegd aan een bestemmingsreserve voor het wegwerken van wachtlijsten bij VT, zonder dat hiervoor een concreet plan beschikbaar was. Deze reserve is tot nu toe niet ingezet. Ook uit het verwachte positieve resultaat over 2025 worden nieuwe bestemmingsreserves gevormd Forensische Geneeskunde MAZ, Digitaal Cliëntdossier JGZ en Risicotaxatie JGZ, waarvoor ook nog geen concrete plannen zijn opgesteld. Tot slot ontbreekt een integraal en compact plan van aanpak voor Veilig Thuis 2026–2027. We stemmen daarom in met de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 onder voorwaarde dat de GGD Zuid-Limburg het algemeen bestuur dit jaar ter vaststelling de volgende zaken aanbiedt:

- concrete en beknopte plannen voor de genoemde bestemmingsreserves waarin staat wanneer de middelen worden ingezet en welke doelen worden bereikt.
- een beknopt plan van aanpak Veilig Thuis 2026–2027, waarin staat hoe de extra middelen worden ingezet om de problematiek aan te pakken, preventiever te werken en toekomstige formatie-uitbreiding te voorkomen.

Dit waarborgt transparantie, doelmatige inzet van middelen en tijdige bijsturing door gemeenten. Ook wordt op deze manier zorgvuldig omgegaan met de financiële positie van de gemeenten.

4. Met de ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Zuid-Limburg in te stemmen;
5. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Zuid-Limburg in te dienen:

Inhoudelijk begrijpen we de voorgestelde gefaseerde budgetverhoging van Veilig Thuis. Tegelijkertijd constateren we dat 500.000 euro uit het positieve resultaat van 2024 is toegevoegd aan een bestemmingsreserve voor het wegwerken van wachtlijsten bij VT, zonder dat hiervoor een concreet plan beschikbaar was. Deze reserve is tot nu toe niet ingezet. Ook uit het verwachte positieve resultaat over 2025 worden nieuwe

<p>burgemeester</p> <p>mr. J.Th.C.M. Verheijen</p>	<p>gemeentesecretaris/ algemeen directeur</p> <p>drs. L.J.F.P. Busschops</p>
--	---

bestemmingsreserves gevormd Forensische Geneeskunde MAZ, Digitaal Cliëntdossier JGZ en Risicotaxatie JGZ, waarvoor ook nog geen concrete plannen zijn opgesteld. Tot slot ontbreekt een integraal en compact plan van aanpak voor Veilig Thuis 2026–2027. We stemmen daarom in met de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 onder voorwaarde dat de GGD Zuid-Limburg het algemeen bestuur dit jaar ter vaststelling de volgende zaken aanbiedt:

- concrete en beknopte plannen voor de genoemde bestemmingsreserves waarin staat wanneer de middelen worden ingezet en welke doelen worden bereikt.
- een beknopt plan van aanpak Veilig Thuis 2026–2027, waarin staat hoe de extra middelen worden ingezet om de problematiek aan te pakken, preventiever te werken en toekomstige formatie-uitbreiding te voorkomen.

Dit waarborgt transparantie, doelmatige inzet van middelen en tijdige bijsturing door gemeenten. Ook wordt op deze manier zorgvuldig omgegaan met de financiële positie van de gemeenten.

Inleiding

Het dagelijks bestuur van de GR GGD Zuid-Limburg (GGDZL) heeft de (voorlopige) jaarstukken 2025, een begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Aan de raden wordt gevraagd om uiterlijk 1 juni 2026 hun zienswijzen op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken.

Het dagelijks bestuur dient voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur van GR GGDZL schriftelijk en gemotiveerd te reageren op de ingediende zienswijzen. De ingediende zienswijzen en de gemotiveerde reactie worden samen met de ontwerpbegroting aangeboden aan het algemeen bestuur ter vaststelling in haar vergadering van 8 juli 2026. Aangezien de behandeling plaatsvindt in de raadsvergadering van 11 juni 2026 kan de gemeenteraad haar zienswijzen niet voor 1 juni aanreiken, maar voldoende op tijd voor 8 juli.

De GGDZL is de gezondheidsdienst van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten. Zij beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle inwoners van Zuid-Limburg, met extra aandacht voor mensen die ondersteuning nodig hebben om gezond(er) te leven.

De GGDZL dient een jaarrekening 2025, een begrotingswijziging 2026 en een ontwerpbegroting 2027 in voor drie programma's:

- Programma GGD: Dit programma voert de wettelijke taken uit die voortkomen uit de Wet publieke gezondheid, de Wmo en de Wet op de lijkbezorging. Het omvat o.a. infectie- en tuberculosebestrijding, seksuele gezondheid, hygiënetoezicht, medische milieukunde, monitoring en onderzoek, psychosociale hulp bij incidenten, bemoeizorg, het Centrum Seksueel Geweld en forensische geneeskunde. Vanaf 2026 valt ook reizigersvaccinatie onder dit programma.
- Programma Jeugdgezondheidszorg (JGZ): De JGZ richt zich op de publieke gezondheid van alle kinderen, jongeren en (aanstaande) ouders. Ze voert preventieve screenings uit en biedt waar nodig maatwerkzorg voor specifieke doelgroepen, zoals via Stevig Ouderschap, Voorzorg en ondersteuning van ziekgemelde leerlingen in het voortgezet onderwijs. Daarnaast levert de JGZ een bijdrage aan het programma Trendbreuk, verwijst ze naar voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en voert ze het Rijksvaccinatieprogramma uit om ernstige infectieziekten te voorkomen.
- Programma Veilig Thuis (VT): VT is het wettelijke advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA). Het ondersteunt inwoners en professionals door meldingen te ontvangen, advies te geven, signalen van geweld te onderzoeken en maatregelen te nemen om acute onveiligheid te stoppen. VT zet vervolgstappen in gang,

monitort veiligheid en herstel, en fungeert daarnaast als expertisecentrum op thema's zoals femicide, zeden, mensenhandel, stalking en ouderenmishandeling.

Beoogd effect

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), meer specifiek artikel 34b (wat betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening) en artikel 35 (wat betreft de ontwerpbegroting en wijzigingen van de begroting) heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegroting.

Het college stelt aan de gemeenteraad voor om een zienswijzen in te dienen. Deze zienswijze wordt aan de GGDZL gecommuniceerd via bijgevoegde brief.

Argumenten

(VOORLOPIGE) JAARSTUKKEN 2025 GR GGD ZUID-LIMBURG

1.1 De concept-jaarrekening 2025 sluit af met een positief resultaat van 2,16 miljoen euro en is goedgekeurd door de accountant.

Het jaar 2025 is met een positief resultaat van 2,16 miljoen euro afgesloten, zonder extra bijdrage van de gemeente en is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
Programma GGD	€ 1.642.058 positief
Programma JGZ	€ 687.458 positief
Programma VT	€ 164.675 negatief
Totaal resultaat	€ 2.164.841 positief

De accountant heeft op 11 maart 2026 een goedkeurende verklaring afgegeven. Het accountantsrapport leidt tot geen acties. Het betreft nog een concept-jaarrekening omdat deze formeel pas 15 april door het algemeen bestuur worden vastgesteld.

Toelichting resultaat programmalijnen

Het programma GGD sluit positief af door een groot overschot uit de COVID-19-najaarscampagne, die volledig door Rijksmiddelen van VWS is bekostigd. Het is echter nog onzeker of deze middelen definitief mogen worden behouden. Daarnaast leverde de samenwerking binnen de Forensische Dienst Limburg en enkele incidentele meevallers extra voordeel op.

Het programma JGZ laat eveneens een positief resultaat zien, vooral door incidentele meevallers.

Bijprogramma VT is een negatief resultaat door de nood situatie en de daaruit voortkomende wachtlijsten. Om dit structureel op te lossen is een extern uitvoerend team ingezet, waardoor de kosten voor inhuur sterk zijn gestegen.

In lijn met de bestuurlijke afspraken stelt het dagelijks bestuur van de GGDZL de onderstaande resultaatsbestemmingen voor. Het algemeen bestuur van de GGDZL neemt hier op 15 april 2026 een besluit over.

- 660.057 euro voor 'COVID-19 najaarscampagne 2025', omdat nog onduidelijk is of VWS het overschot terugvordert.
- 125.000 euro voor 'Forensische Geneeskunde MAZ' voor mogelijke frictiekosten door het verlies van de medische arrestantenzorg per 1 oktober 2026.
- 500.000 euro voor 'Digitaal Cliëntdossier JGZ' voor de invoering van een veilig en toekomstbestendig digitaal cliëntdossier.
- 400.000 euro voor 'Risicotaxatie JGZ' voor de implementatie van een uniforme risicotaxatiemethodiek voor 0-18 jaar.

Van het positieve resultaat van 2,16 miljoen euro wordt 1,69 miljoen euro gestort in bestemmingsreserves. Het resterende positieve resultaat van 479.484 euro wordt geretourneerd aan de deelnemende gemeenten.

Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in het resultaat van 2025

Voor gemeente Sittard-Geleen betekent dit een te ontvangen bedrag van 73.941 euro over het jaarresultaat van 2025. Voorgesteld wordt om het bedrag dat we in 2026 ontvangen te gebruiken om de extra kosten van de voorgestelde begrotingswijziging voor 2026 te dekken.

BEGROTINGSWIJZIGING 2026 GR GGD ZUID-LIMBURG

2.1 De tussentijdse begrotingswijziging 2026 voor zienswijze is in lijn met de afspraak die het algemeen bestuur op 26 november 2025 met de directie heeft gemaakt om de ontstane noodsituatie bij VT aan te pakken door gefaseerd (de extra benodigde) formatie voor 2026 te werven.

De sterke toename van meldingen bij VT leidde tot wachtlijsten, hoge werkdruk en het tijdelijk afschalen van de expertiserol, waardoor ketensamenwerking, preventie en uitvoering van de Regiovisie geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) onder druk kwamen te staan. Bij het opstellen van de begroting 2026 was dit niet in deze mate voorzien. Om de wettelijke taken goed te blijven uitvoeren, is structurele formatie-uitbreiding nodig. Onderzoek eind 2025 wees uit dat 14 fte extra vereist is, te realiseren in twee stappen door arbeidsmarktkrapte en inwerktijd: 7 fte in 2026 en 7 fte in 2027. Het algemeen bestuur gaf op 26 november 2025 groen licht voor deze gefaseerde uitbreiding. Het college is hierover geïnformeerd op 13 januari 2026 via een informerende memo. De raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief van de GGD via het dagbericht van 7 januari 2026. De eerste 7 fte (6 fte VT-medewerkers en 1 fte ondersteuning) zijn structureel opgenomen in de begroting 2026.

2.2 De extra investering in VT is nodig zodat VT de wettelijke taak adequaat kan blijven uitvoeren, lange wachttijden en escalaties worden voorkomen en druk op het personeel wordt verlaagd.

Sinds 2020 gold voor VT een budgetplafond. Door toenemende meldingen en aandacht voor geweld, femicide en kindermishandeling blijft de druk op de uitvoering groeien. Sinds 2022 is het aantal meldingen van huiselijk geweld met ruim 23% gestegen. In 2025 ging het om een forse stijging van 10,3 % naar in totaal 5.224 meldingen. Daarbij is de complexiteit toegenomen. De laatste jaren zorgden hoge werkdruk, verloop van ervaren medewerkers en verharding van de maatschappij voor extra druk op de uitvoering.

2.3 Het proces is opgestart om – samen met gemeenten en ketenpartners – het gesprek te voeren en acties uit te zetten om de samenwerking in de keten te verstevigen én het expertisecentrum en de expertiserol van VT te versterken.

De resultaten van deze inspanningen (in pilots) worden meegenomen in het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2028-2031. De verwachting is dat vanaf 2027 VT stap voor stap meer kan betekenen als Expertisecentrum.

2.5 De begrotingswijziging 2026 heeft geen grote afwijking in beleid en financiën, de bijdrage aan de GR GGDZL past binnen de gemeentelijke begroting.

De begrotingswijziging 2026 voor zienswijze gaat in totaal om 708.000 euro.

De gemeente Sittard-Geleen heeft voor 2026 een aandeel in VT van 15,00%. Dit is gebaseerd op parameters uit het cluster jeugdigen en Wmo van het gemeentefonds en wordt jaarlijks bijgesteld. Voor Sittard-Geleen gaat het dus voor 2026 om een bedrag van 106.185 euro voor de extra formatie VT. Rekening houdend met de terug ontvangst van jaarresultaat GGD 2025, past de claim voor extra middelen via begrotingswijziging 2026 van de GGD binnen onze begroting.

3.1 *Op deze manier kan de gemeente grip houden op zowel de inhoudelijke ontwikkeling als de financiële inzet van de GGDZL.*

In 2024 is 500.000 euro toegevoegd aan een bestemmingsreserve voor het wegwerken van wachtlijsten bij VT, zonder uitgewerkt plan. Deze reserve is nog niet gebruikt. Ook vanuit het verwachte positieve resultaat 2025 worden nieuwe reserves gevormd waarvoor eveneens geen concrete plannen bestaan.

Tegelijk vraagt de GGDZL om een gefaseerde uitbreiding van 14 fte voor VT. Hoewel in de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 diverse acties worden genoemd, ontbreekt een integraal plan van aanpak voor 2026–2027 waarin maatregelen, resultaten en inzet samenkomen en duidelijk wordt hoe verdere formatie-uitbreiding kan worden voorkomen. Daarom wordt voorgesteld de GGDZL in de zienswijze de GGDZL op te dragen om voor alle nieuwe reserves, de bestaande VT-reserve én de aanpak VT 2026–2027 compacte en concrete plannen vast te stellen in het algemeen bestuur. Deze plannen moeten aangeven wanneer de middelen worden ingezet en welke doelen worden bereikt.

Door vooraf plannen te vragen, zorgen we ervoor dat middelen transparant en doelgericht worden ingezet, kan de gemeente tijdig bijsturen en wordt voorkomen dat geld ongebruikt blijft of zonder onderbouwing wordt ingezet. Een concreet, preventiegericht plan VT 2026-2027 helpt bovendien voorkomen dat verdere formatie-uitbreiding als vanzelfsprekend wordt gezien. Hiermee wordt zorgvuldig omgegaan met de financiële positie van de gemeenten.

ONTWERPBEGROTING 2027 GR GGD ZUID-LIMBURG

4.1 *De ontwerpbegroting heeft een duidelijke koppeling met de gemeentelijke doelstellingen.*

Regionaal gezondheidsbeleid 'Gezondheid nu, voor later 2025–2030'

De GGDZL draagt in grote mate bij aan de regionale doelen om gezondheidsachterstanden te verkleinen, met focus op vroege levensfasen, gezond blijven, een gezonde leefomgeving en mentale gezondheid (vooral jongeren).

Programma Trendbreuk

Gemeenten en partners willen in 2030 een kwart van de gezondheidsachterstanden inlopen door kinderen gezond te laten opgroeien. De GGDZL voert het programmamanagement, werkt volgens het werkplan 2024–2026 en ontwikkelt in 2026 het nieuwe werkplan 2027–2030. Vanaf 2027 wordt het programmateam versterkt.

Gezond en Actief Leven Akkoord, Integraal Zorg Akkoord en Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord

De GGDZL draagt bij aan GALA-doelen (fysieke/mentale gezondheid, sociale basis, minder achterstanden) en ondersteunt binnen IZA de opbouw van regionale preventiestructuren, o.a. via Kansrijke Start, leefstijlinterventies, Welzijn op Recept en valpreventie. AZWA borgt vanaf 2026 tijdelijke interventies structureel, waarbij GGDZL gemeenten ondersteunt in een duurzame preventieaanpak.

Regiovisie Zuid-Limburg 2024-2031: "Samen sterk, iedereen veilig: Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties"

De regio werkt aan het doorbreken van geweldspatronen via veiligheid, vroegsignalering, stoppen van geweld en duurzaam herstel. De GGDZL vervult een belangrijke uitvoerende rol. Met structurele capaciteitsuitbreiding kan VT vanaf 2027 verder groeien als regionaal expertisecentrum.

4.2. *De beleidsspeerpunten van de GR voor 2027 zijn in overeenstemming met het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de GGDZL. Ze richten zich op het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners van Zuid-Limburg met speciale aandacht*

voor de mensen die extra hulp nodig hebben om gezond(er) te leven.

Meerjarenbeleidsplan 2024–2027

Het algemeen bestuur stelde in 2023 na een uitvoerig zienswijzetragect het meerjarenbeleidsplan inclusief begroting vast. Per programma zijn doelen uitgewerkt richting 2027.

Beleidspeerpunten 2027 JGZ

- Focus op verder verankeren en digitaliseren van de preventieve infrastructuur.
- Uitbreiding van monitoring en aanbod (o.a. Centering Ouderschap, Peuterplein).
- Extra inzet voor gelijke kansen via interventies als Prenataal Huisbezoek, Stevig Ouderschap, Voorzorg en MAZL.
- Regionale uitrol van fijnmazig vaccineren.
- Vanaf 2027 volledig werken met het nieuwe digitale dossier.

Beleidspeerpunten 2027 VT

- Blijft alle wettelijke VT-taken uitvoeren.
- Met extra formatie verder ontwikkelen tot regionaal expertisecentrum.
- Meer preventie, vroegsignalering, training en samenwerking in de keten.
- Uitvoering Regiovisie 2024–2031, inclusief Handle with Care en aansluiting bij nieuwe landelijke ontwikkelingen.

Beleidspeerpunten 2027 GGD

- Versterken van vaccinatiegraad en paraatheid bij infectieziekte-uitbraken.
- Doorontwikkeling vaccinatievoorziening en klantcontactcentrum.
- Voortzetting inzet op o.a. TBC, seksuele gezondheid, risicopreventie en Nu Niet Zwanger.
- Professionaliseren toezicht gastouders en versterken meldingsbereidheid bij Wmo-calamiteiten.
- Aanhoudende inzet op bemoeizorg en wijk-GGD
- Extra aandacht voor leefstijl, mentale druk, bestaanszekerheid (met name bij jongeren) en zelfmoordpreventie.
- 24/7 forensische expertise blijft geborgd, met focus op kostendekking en duurzame inzetbaarheid.

4.3 Om de wettelijke taak VT adequaat te blijven uitvoeren, is ook in 2027 versterking noodzakelijk. Met deze structurele uitbreiding kan VT in 2027 op eigen kracht het werk oppakken en wordt het mogelijk om de rol als expertisecentrum weer te vervullen naar behoefte van onze regio en meer deel te nemen aan regionale pilots rond de Regiovisie GIA.

Het aantal adviezen en meldingen neemt jaarlijks toe en de complexiteit van de casuïstiek wordt groter. Alles wijst erop dat deze ontwikkeling zich richting 2027 onverminderd voortzet. Het onderwerp GIA staat hoog op de maatschappelijke en politieke agenda en er is veel aandacht voor bijvoorbeeld femicide en kindermishandeling. Daarom is voortbouwend op de begrotingswijziging 2026 ook in 2027 nog eens 7 fte extra formatie nodig, waardoor VT in 2027 t.o.v. nu een formatie-uitbreiding kent van 14 fte.

4.4 De begroting heeft geen afwijkingen in beleid. Er is een budgetverhoging toegepast bij VT. De bijdrage aan de GR, exclusief de inflatie, kan hierdoor niet opgevangen worden binnen de gemeentelijke begroting.

De ontwerpbegroting 2027 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Structureel Bedrag
Bijdrage gemeenten GGD	€ 12.583.315

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Bijdrage gemeenten Jeugdgezondheidszorg	€ 23.528.982
Bijdrage gemeenten Veilig Thuis	€ 9.812.841
Bijdrage gemeenten Totaal in 2027 GGDZL	€ 45.925.138
Aandeel gemeente Sittard-Geleen GGD	€ 1.939.257
Aandeel gemeente Sittard-Geleen Jeugdgezondheidszorg	€ 3.683.151
Aandeel gemeente Sittard-Geleen Veilig Thuis	€ 1.477.852
Aandeel gemeente Sittard-Geleen Totaal in 2027 GGDZL	€ 7.100.260
Dekking in bestaande gemeentelijke budgetten	€ 6.683.146
Aanvullende dekking uit Stelpost inflatie	€ 316.514
Restant uit Algemene Middelen	€ 100.600

N.B. Naast de gemeentelijke bijdrage aan de GR GGDZL maakt de gemeente Sittard-Geleen ook nog gebruik van andere taken (op P x Q basis) van de GR GGDZL. Deze zitten niet in de 7,1 miljoen euro en worden gedekt via andere budgetten.

Toelichting dekking

Sittard-Geleen draagt in 2026 ongeveer 15% bij aan de gemeentelijke bijdrage aan de GGDZL, gebaseerd op inwoneraantallen, jeugdigen en Wmo-parameters. Deze verdeling wordt jaarlijks herzien en beïnvloedt steeds de uiteindelijke bijdrage. Op basis van de door de GGD gecommuniceerde tabellen bedraagt de voorlopige index voor 2027 316.514 euro. Dit bedrag wordt via de stelpost inflatie toegevoegd aan de budgetten van de drie programma's.

De formatie-uitbreiding van 7 fte bij VT in 2026 loopt door in 2027, waarna in 2027 nog eens 7 fte structureel wordt toegevoegd. De totale impuls gelden voor VT bedragen dan 1.408.000 euro. Sittard-Geleen draagt in 2027 15,06% bij aan VT. Dit betekent voor Sittard-Geleen een structurele meerlast van 212.051 euro in 2027. Dit verklaart waarom de gevraagde gemeentelijke bijdrage niet volledig past binnen de gemeentelijke begroting.

5.1 *Op deze manier kan de gemeente grip houden op zowel de inhoudelijke ontwikkeling als de financiële inzet van de GGDZL.*

Hier geldt dezelfde toelichting als bij 3.1.

Kanttekeningen

1.1 *Bij de recente actualisatie van de GR GGDZL is één inhoudelijke wijziging per ongeluk niet doorgevoerd: het schrappen van de zienswijzeplicht voor het vrijvallen en aanwenden van bestemmingsreserves.*

Volgens de huidige tekst van artikel 27, lid 12, vallen deze handelingen nog onder de zienswijzeplicht. Het dagelijks bestuur stelt voor om deze wijziging alsnog mee te nemen bij de eerstvolgende aanpassing van de GR.

Tot die tijd stelt het dagelijks bestuur voor het vrijvallen en aanwenden van bestemmingsreserves een bevoegdheid van het algemeen bestuur te laten (zonder zienswijzeplicht) ondanks dat dit formeel nog niet is verwerkt in de tekst van de GR. Dit is hoe al jaren wordt gehandeld en wat ook de intentie was van de deelnemende gemeentes. Het vormen van deze reserves valt namelijk ook onder bevoegdheid van het algemeen bestuur. Dit voorkomt extra zienswijze procedures richting de 16 gemeenteraden. Het algemeen bestuur heeft hierover besloten op 15 april 2026.

2.1 *Mogelijk lukt het de GGDZL niet om de extra formatie VT te werven door krapte op de arbeidsmarkt.*

De afgelopen jaren bleek het niet eenvoudig om personeel voor VT te werven en ontstond er zelfs een onderbezetting. De GGDZL is eind 2025 echter gestart met een nieuwe arbeidsmarkt campagne om zo via andere kanalen en manieren de benodigde instroom van

personeel te realiseren. Ook introduceerden ze in 2025 nieuwe functies waardoor een aantal MBO-professionals het team kon versterken en de HBO collega's kon ontlasten. De eerste resultaten zijn positief.

2.2 Mogelijk lukt het de GGDZL niet om personeel VT te behouden door toename van complexiteit en zwaarte van de werkzaamheden.

De VT casussen zijn complexer geworden. Er is sprake van toenemende agressie in de samenleving en toegenomen agressie bij casussen. Nieuwe medewerkers worden om die reden intensief ingewerkt gedurende het eerste jaar.

2.3 De ophoging van de formatie VT kan ertoe leiden dat de druk op onze eigen gemeentelijke toegang en welzijnsorganisatie toeneemt.

Uiteindelijk worden VT casussen namelijk altijd overgedragen naar de gemeentelijke toegang (Wmo en Jeugd) en/of het voorliggend veld. Het proces is opgestart om – samen met gemeenten en ketenpartners – het gesprek te voeren en acties uit te zetten om de samenwerking in de keten te verstevigen én het expertisecentrum en de expertiserol van VT te versterken. Dit is van groot belang om te zorgen dat er preventiever gewerkt gaat worden.

3. Geen kanttekeningen.

4.1 Mogelijk lukt het de GGDZL niet om de extra formatie VT te werven door krapte op de arbeidsmarkt.

Zie voor toelichten kanttekening 2.1.

4.2 Mogelijk lukt het de GGDZL niet om personeel VT te behouden door toename van complexiteit en zwaarte van de werkzaamheden.

Zie voor toelichting kanttekening 2.2.

4.3 De ophoging van de formatie VT kan ertoe leiden dat de druk op onze eigen gemeentelijke toegang en welzijnsorganisatie toeneemt.

Zie voor toelichting kanttekening 2.3.

4.4 De dienstverlening van de Forensische Geneeskunde staat de komende jaren aanzienlijk onder druk door de combinatie van landelijke stelselwijzigingen, het wegvallen van de medische arrestantenzorg en een krappe arbeidsmarkt.

Landelijk is vastgesteld dat het huidige, regionaal georganiseerde stelsel van forensische zorg niet toekomstbestendig is. Daarom wordt gewerkt aan een nieuw landelijk model met centraal werkgeverschap en sturing vanaf 2027/2028. De exacte uitwerking is nog onduidelijk. Zeker is wel dat dit grote gevolgen heeft voor de Forensische Dienst Limburg (FDL). Binnen de regio valt bovendien een belangrijk deel van het werkpakket weg. De medische arrestantenzorg gaat per 1 oktober 2026 over naar een andere aanbieder. Hoewel de FDL via een wachtkamerovereenkomst tot eind 2027 stand-by moet blijven, betekent het structurele wegvallen van deze taak vanaf 2027 een forse daling in inkomsten. Tegelijk blijft 24/7 beschikbaarheid van forensisch artsen en verpleegkundigen noodzakelijk, wat de financiële druk vergroot. De arbeidsmarktkrapte en het kleiner, minder divers werkpakket maken roosters kwetsbaarder en kunnen leiden tot verminderde inzetbaarheid.

De GGDZL onderzoekt daarom hoe de FDL meer kostendekkend kan worden en hoe het werk aantrekkelijk blijft om de continuïteit in de komende jaren te waarborgen.

5. Geen kanttekeningen.

Inclusie

De GGDZL zet zich in voor kansengelijkheid en het verkleinen van gezondheidsverschillen

vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Als partner en kartrekker van Trendbreuk stimuleert zij een gezond en kansrijk opgroeien van kinderen in Zuid-Limburg. Daarnaast werkt de GGDZL aan inclusieve jeugdgezondheidszorg en publieke gezondheid door inwoners actief te betrekken en interventies beter aan te laten sluiten op kwetsbare groepen. De visie 'ongelijk investeren voor gelijke kansen' wordt in de JGZ vertaald naar maatwerk. Intern hanteert de GGDZL inclusief personeelsbeleid, onder meer via de Charter Diversiteit en Inclusie.

Duurzaamheid

De doelstellingen van de GGDZL zijn gericht op duurzame impact en sluiten aan bij de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties, met focus op goede gezondheid en welzijn en het verminderen van ongelijkheid. Duurzaamheid komt ook tot uiting in het inkoop- en aanbestedingsbeleid, duurzame inzetbaarheid van medewerkers en sociale duurzaamheid zoals inclusie en diversiteit. In 2025 is het duurzaamheidsprogramma In Balans voortgezet en voldeed de GGDZL aan wettelijke duurzaamheidsverplichtingen zoals co2 registratie. Duurzaamheid blijft een belangrijk aandachtspunt in de verdere ontwikkeling.

Financiën

Jaarrekening 2025

De jaarrekening 2025 van de GR GGDZL sluit af met een positief resultaat dat deels terugvloeit naar de gemeenten. Voor Sittard-Geleen gaat het om een te ontvangen bedrag van 73.941 euro over het jaarresultaat van 2025 (productnummer 63830108).

Begrotingswijziging 2026

De begrotingswijziging 2026 voor de GR GGDZL voor Sittard-Geleen bedraagt 106.185 euro. Rekening houdend met de terugontvangst van jaarresultaat GGD 2025, past de vraag voor extra gemeentelijke middelen via begrotingswijziging 2026 van de GGD binnen onze gemeentelijke begroting 2026 (productnummers 63830101, 63830106, 63830108)

Ontwerpbegroting 2027

De begroting 2027 voor de GR GGDZL voor Sittard-Geleen bedraagt 7.100.260 euro. In de gemeentelijke begroting 2027 is dit voor 6.683.146 euro gedekt (productnummers 63830101, 63830106, 63830108).

In de gemeentelijke begroting is er dus voor de 3 programma's van de GGD een tekort van 417.114 euro inclusief inflatie. Geadviseerd wordt om voor het tekort in de gemeentelijke begroting van 100.600 euro beroep te doen op de algemene middelen ten gunste van productnummer 63830108. Daarnaast bedragen de inflatiekosten 316.514 euro. Het gaat hierbij om kostenstijgingen waar we geen invloed op hebben. De mutaties nemen we mee in de begroting 2027.

Communicatie en Participatie

Het besluit komt op de Openbare besluitenlijst te staan. De GR GGD Zuid-Limburg wordt met een brief op de hoogte gebracht van de zienswijze van de raad.

Vervolg

Behandeling in de rondevergadering van 28 mei 2026.

Besluitvorming in de raadsvergadering van 11 juni 2026.

Het algemeen bestuur neemt op 8 juli 2026 een vaststellingsbesluit over de begrotingswijziging 2026 en de ontwerp-begroting 2027.

Bijlagen

01 Aanbiedingsblad Raad

02 Concept Raadsbesluit

03 Aanbiedingsbrief GR GGD Zuid-Limburg.

- 04 Voorlopige jaarstukken 2025 GR GGD Zuid-Limburg
- 05 Begrotingswijziging 2026 GR GGD Zuid-Limburg
- 06 Ontwerpbegroting 2027 GR GGD Zuid-Limburg
- 07 Factsheet Veilig Thuis
- 08 Raadsinformatiebrief GGD Zuid-Limburg inzake Veilig Thuis 7 januari 2026
- 09 Concept brief aan GR GGD Zuid-Limburg

Voorstel aan Gemeenteraad	
Steller: [REDACTED] E-mail: [REDACTED] sittard-geleen.nl Team: Maatschappelijke Ontwikkeling Portefeuillehouder: I.A.M.H. Tillie	Fout! Verwijzingsbron ni Reg. nummer : Z/26/865056 Reg. datum : 9 april 2026 Reg.nummer(s) bijlagen : DOC-262952255, DOC-262953851, DOC-262945461, DOC-262945464, DOC-262945480, DOC-262945483, DOC-262945489, DOC-262945499, DOC-262950332.